

REDUCE, REUSE, RECYCE !

HET AFVALSPEL VOOR JOUW KSA-GROEP

DOEL

Reduce (reduceren), reuse (hergebruiken), recycle (recycleren) is de strategie van het spel. Het doel is om kinderen en jongeren te laten nadenken over de impact van afval en hoe ze afval kunnen vermijden, hergebruiken of juist sorteren. Het spel loopt in verschillende fases en de teams moeten op het einde zo weinig mogelijk afval overhouden. In een eerste fase proberen ze daarvoor afval te vermijden, om het erna te hergebruiken en juist te sorteren.

LEEFTIJD

6 – 18 jaar.

AANTAL SPELERS

8 tot 40 spelers onder te verdelen in vier teams.

DUUR

2u – 2u30min

MATERIAAL

Belangrijk! Creëer geen nieuw afval speciaal voor dit spel. Speel dit spel met **bestaand afval** en laat geen afval achter na het spel. Je kan hierbij afspreken met jouw medeleiding om een week voor het spel afval te verzamelen dat ze thuis maken of gebruik afval dat aanwezig is in jullie lokaal.

- Voldoende PMD afval
- Voldoende Restafval
- Voldoende GFT afval
- Voldoende Papier & karton afval
- Een ton met het PMD sorteerpictogram of de juiste vuilbak/afvalzak
- Een ton met het Restafval sorteerpictogram op of de juiste vuilbak/afvalzak
- Een ton met het GFT sorteerpictogram op of de juiste vuilbak
- Een ton met het Papier en karton sorteerpictogram op

Tip! Gebruik de sorteerpictogrammen van KSA op: www.ksa.be/afval

SPELVERLOOP

Teamverdeling:

Start het spel door de teams te verdelen. In totaal dienen er vier teams gemaakt te worden. Bak een stuk terrein af en verstop er vier verschillende soorten afval: PMD, restafval, GFT en papier en karton. Ben je bijvoorbeeld met 8 spelers? Zorg dan dat er van elk afval 2 soorten in het afgebakende terrein liggen. Elke speler dient een stuk afval te gaan zoeken en sorteert het erna bij de juiste ton (PMD, restafval, GFT of papier en karton). Op die manier zijn de teams gelijk verdeeld. Elk team gaat erna een kamp gaan bouwen op het terrein of bos.

Twijfel je zelf over het afval dat je hebt verzameld voor dit spel wat nu bij wat dient gesorteerd te worden? Bekijk dan de **afvalgids** van Ivago op: www.ivago.be/afvalgids

Fase 1: Reduce

In deze fase start elk team met een hoop afval in hun kamp. Elke speler loopt rond met twee stukken afval. Het doel bij dit onderdeel is om zoveel mogelijk afval kwijt te raken. Dat kan op twee manieren.

1. Elke speler loopt altijd rond met twee soorten afval. Tikken ze een speler van een ander team spelen ze een duel met elkaar. Dat kan bijvoorbeeld blad steen schaar zijn. De winnaar mag dan een stuk afval afgeven aan degene die het duel verliest. De winnaar keert dan eerst terug naar het eigen kamp voor een nieuw stuk afval op te halen. De verliezer gaat ook terug naar het eigen kamp om het verworven stukje te gaan neerleggen in het kamp. Let als leiding goed op dat je leden niet valsspelen door hun afval in het bos/terrein achter te laten, dat willen we net tegengaan.
2. Spelers kunnen goemannen en boemannen tikken. Dat zijn leiding ofwel leden die niet deel uitmaken van een team in dit onderdeel van het spel. Als een speler en goeman tikt, dan mag de speler de twee stukjes afval die die op zak heeft afgeven. Als een speler een boeman tikt, dan krijgt de speler een extra stuk afval van de boeman. De goe- en boemannen wisselen regelmatig van rol. Daardoor weten de spelers niet altijd wie de goe- en boemannen zijn. Als de speler een goe- of boeman tikt dient die ook altijd opnieuw terug te gaan naar het kamp om nieuw afval op te halen of om het extra afval neer te leggen.

Tip! Speel je dit spel met +12? Zorg dan voor uitdagendere duels en meerdere goe- en boemannen. Laat de goe- en boemannen snel van rol wisselen. Je kan er eventueel zelf een systeem in steken door om de 30 seconden de goe- en boemannen te laten wisselen van rol of als er één specifieke speler telkens een duel wint om dan te wisselen. Wie weet zijn er enkele spelers die na verloop van tijd dat systeem doorhebben. Dat kunnen ze dan in hun voordeel gebruiken.

Fase 2: Reuse

In deze fase gaan alle spelers met hun overgebleven afval naar een centraal punt. Het eigen afval dat ze nog over hebben dient niet gebruikt te worden bij dit onderdeel. Elk team krijgt allemaal hetzelfde aantal en soort afval. Dat is nieuw een ander afval dan in fase 1. Met dat afval dient elk team een zo mooi mogelijk knutselwerk te maken. Elk team stelt hun knutselwerk van afval dan voor aan de leiding. De leiding kiest dan een top vier van beste knutselwerken. Het team dat eerst eindigt mag dan 5 stukken afval uit hun kamp afgeven, het tweede team 3 stukken, het derde team 2 stukken en het laatste team één stuk.

Tip! Speel je dit spel met +12? Laat elk team dan iets functioneel knutselen in plaats van iets mooi. Laat elk team dan een pitch geven over het idee dat ze functioneel geknutseld hebben bij de leiding.

Fase 3: Recycle

In deze fase dient elk team om ter snelst hun overgebleven afval juist te sorteren aan de hand van quizvragen. Dat doen ze door juist te antwoorden op verschillende quizvragen. De leiding stelt een vraag en het team dat als eerst het juiste antwoord geeft mag een stuk afval in de juiste afvalton plaatsen. Je kan de leden ook een parcours laten afleggen vooraleer ze een antwoord mogen geven op de vraag. Leggen ze het stuk afval in de foute ton? Dan nemen ze het stuk afval terug mee en volgt er een nieuwe vraag voor alle teams. De vraag die dan nog niet juist is beantwoord kan dan later nog eens opnieuw gesteld worden. Herhaal bepaalde quizvragen ook als deze al juist zijn beantwoord, zo zijn er bepaalde antwoorden al geweten en hou je de teams alert om mee te blijven spelen.

De quiz bevat veel verschillende vragen, makkelijk en moeilijk. Vergeet niet om de quiz op voorhand door te nemen en aan te passen op maat van de leeftijdsgroep waarmee je het spel speelt.

Quizvragen:

Rood = fout

Groen = juist

- In welke vuilbak horen kroonkurken thuis?
 - Rest
 - PMD
- Materiaal uitlenen en delen: welke app/welk kanaal is niet van toepassing?
 - Peerby
 - Hoplr
 - Splitit
- Wat is het meest duurzaam?
 - Papieren zak
 - Plastic zak
- Hoe lang blijft je plastic boodschappentas hangen in de natuur?
 - 5 – 10 jaar
 - 10 – 20 jaar
 - 20 – 50 jaar
 - Langer dan 50 jaar
- Hoe lang duurt het voordat glazen flessen zijn afgebroken in de natuur?
 - 1000 jaar
 - 5000 jaar
 - 1 miljoen jaar
 - 1.5 miljoen jaar
- Hoe sorteert je een pizzadoos?
 - Restafval
 - Papier & Karton
- Waar of niet waar: ik mag slagerspapier, het papier dat rond de producten van de slager zit, bij het papier gooien.
 - Waar, ik mag slagerspapier bij het papier gooien
 - Waar, maar alleen als ik het plastic laagje ervan afhaal, want die laag hoort bij PMD thuis
 - Niet waar, ik gooi het slagerspapier helemaal bij het restafval
- Wat is de afbraaktijd van uitgespuwde kauwgom?
 - 5 – 10 jaar
 - 10 – 15 jaar
 - 15 – 20 jaar
 - 20 – 25 jaar
- Hoe sorteert je een broodzak?
 - Restafval
 - Papier & Karton
- In welke vuilbak hoort een lege chipszak?
 - PMD
 - Restafval
- Waar hoort make-up thuis?
 - Bij het klein gevaarlijk afval
 - Bij het restafval
 - Op de composthoop

- Je wollen sokken verloren tijdens het kamperen? Ze liggen er ongeveer...
 - 3 jaar
 - 4 jaar
 - 5 jaar
 - 6 jaar
- Wat past niet in de PMD-zak?
 - Aluminiumschaaltje
 - Chipskoker (vb. Pringles)
 - Luchtverfrisser
- In welke vuilniszak hoort aluminiumfolie?
 - Rest
 - PMD
- Hoelang duurt het voor een bananenschil vergaat?
 - 5 maand
 - 1 jaar
 - 4 jaar
- Een lege alcoholstift hoort thuis...
 - Bij het restafval
 - Bij het klein gevaarlijk afval
 - In de blauwe PMD-zak
- Wat eten kippen niet?
 - Fruit
 - Pasta
 - Vlees
- Waar staan de P, M en D voor in PMD-afval?
 - Papier, melkpakken en dozen
 - Plastic verpakkingen, mentale verpakkingen en drankkartons
 - Lege pennen, lege markeerstiften en dopjes
- Waar hoort een kapot theeglas?
 - GFT
 - Glasbak
 - Restafval
- Tot hoe lang kan een blikje blijven rondhangen in de natuur?
 - Tot 20 jaar
 - Tot 30 jaar
 - Tot 40 jaar
 - Tot 50 jaar
- Waar laat je een kapotte trui?
 - Textielbak
 - GFT
 - Restafval
- Bij welk afval horen theezakjes?
 - GFT
 - Restafval
- Tot hoe lang kan een papieren krant blijven rondhangen in de natuur?
 - 6 maanden
 - 1 jaar
 - 1.5 jaar
 - 2 jaar

- Waar of niet waar: een metalen spuitbus deodorant mag ik in de blauwe PMD-zak gooien.
 - Waar, maar alleen als de spuitbus leeg is
 - Waar, hij mag altijd in de blauwe PMD-zak
 - Niet waar, de bus moet altijd bij het klein gevaarlijk afval

